

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė dėl Žemės ūkio ateities perspektyvų vietovėse, kurioms būdingos tam tikros gamtinės kliūtys (kalnų, salų ir atokiausiuose regionuose)

(2008/C 120/11)

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas, vadovaudamasis Darbo tvarkos taisyklių įgyvendinimo nuostatų 29 straipsnio a punktu, nusprendė parengti nuomonę dėl

Žemės ūkio ateities perspektyvų vietovėse, kurioms būdingos tam tikros gamtinės kliūtys (kalnų, salų ir atokiausiuose regionuose).

Žemės ūkio, kaimo plėtros ir aplinkos skyrius, kuris buvo atsakingas už Komiteto darbo šiuo klausimu organizavimą, 2007 m. lapkričio 27 d. priėmė savo nuomonę. Pranešėjas Gilbert Bros.

440-ojoje plenarinėje sesijoje, įvykusioje 2007 m. gruodžio 12–13 d. (2007 m. gruodžio 12 d. posėdis), Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas priėmė šią nuomonę 127 nariams balsavus už, 1 — prieš ir 6 susilaikius.

1. Išvados ir rekomendacijos

1.1 2006 m. rugsėjo 13 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas priėmė nuomonę savo iniciatyva dėl Žemės ūkio ateities perspektyvų vietovėse, kurioms būdingos tam tikros gamtinės kliūtys (kalnų, salų ir atokiausiuose regionuose) ⁽¹⁾.

1.1.1 Visą ketvirtą šios nuomonės skyrių EESRK skiria kalnų regionų problemoms ir kartu pabrėžia būtinybę:

- Europos Sąjungai vykdyti konkrečią kalnuotų teritorijų politiką,
- ES laikytis suderintos apibrėžties,
- teikti pirmenybę kalnų regionams skiriant finansavimą pagal antrąjį ramstį,
- konsoliduoti kompensavimo priemones kalnuotų teritorijų ūkininkams,
- integruoti žemės ūkio politiką ir regioninę politiką, kad būtų užtikrintas didesnis jų poveikis kalnuotoms teritorijoms.

1.2 2006 m. gruodžio 7 d. politinio dialogo, įvykusio Regionų komiteto plenarinės sesijos pabaigoje, metu Europos Komisijos pirmininkas José Manuel Barroso pritarė **Žaliosios knygos dėl kalnuotų vietovių politikos ateities** rengimui.

1.3 Todėl EESRK nusprendė parengti papildomą nuomonę ir išreikšti joje savo požiūrį į principus, kuriais galėtų būti grindžiama ši žaliaji knyga.

1.4 Visi Europos piliečiai naudojami kalnuotų vietovių teikiamomis paslaugomis ir jų teikiama viešąja ir ekonomine nauda. Pavyzdžiui:

- gamtinių pavojų sumažinimas (tai naudinga tiek kalnuotų vietovių, tiek ir kitiems gyventojams, kaip pavyzdį galima paminėti transporto koridorių apsaugą),

- laisvalaikio ir turizmo vietos (labai svarbu urbanizuoto žemyno gyventojams ir Europos konkurencingumui),

- gausi bioįvairovė,

- unikalūs vandens rezervai,

- aukštos kokybės produktai, visų pirma maisto produktai.

1.5 Jei kalnuotų vietovių gyventojai nesugebės tinkamai šių vietovių valdyti, kils pavojus prekių ir paslaugų gamybai.

1.6 Šiandien reikia priimti naujus, dabartinius ir ateities, iššūkius: didinti ekonomikos konkurencingumą, spręsti demografinių pokyčių, klimato kaitos ir kitas problemas. Nors šie iššūkiai iškyla visoms teritorijoms, kalnuotose vietovėse jų poveikis yra gerokai didesnis, taigi, būtina rasti konkrečius sprendimus.

1.7 Tačiau daugelis kalnuotose vietovėse įgyvendinamų politikos krypčių yra sektorinio pobūdžio ir dažnai nustatytos nekalnuotoms vietovėms ir tinkamai neatsižvelgiant į kalnuotų vietovių ypatumus. Vyrauja tendencija supaprastinti kalnuotų vietovių viešąją politiką, ją taikant ir kitoms vietovėms bei mažiau atsižvelgiant į jų specifiką. Tuo tarpu, vykdant Europos viešąją politiką ir nacionalinę politiką dėmesys vis dažniau sutelkiamas į santykinius vietovių privalumus, kuriuos reikėtų išryškinti arba vystyti.

1.8 Nors Europos mastu kalnuotų vietovių svarba yra neabejotina, jos nukentčia, kadangi Europos politikoje joms skiriama nepakankamai dėmesio ir nepripažįstamas labai didelis jų potencialas — jį lemia šiose vietovėse diejami novatoriški sprendimai — Europos ekonomikos augimo ir įvairovės požiūriu.

1.9 Todėl EESRK ragina laikytis nuoseklesnio ir labiau integruoto politinio požiūrio. Kalnuotų vietovių atžvilgiu turi būti laikomasi požiūriu, kuris apimtų daug sričių ir užtikrintų tvarų jų teritorinį vystymąsi.

⁽¹⁾ OL C 318, 23.12.2006, p. 93.

1.10 Žalioji knyga dėl kalnuotų vietovių politikos ateities leistų patobulinti ir konsoliduoti Europos lygiu vykdomą politiką ir iniciatyvas, kad jos būtų veiksmingiau įgyvendinamos specifinėse kalnuotose vietovėse. Tai yra ypač svarbu kalnuotų vietovių žemės ūkiui. Tai pabrėžiama ir šioje nuomonėje. Daugelyje Europos kalnų regionų žemės ūkis yra pagrindas, kuriuo remiasi kita veikla: socialinė, ekonominė, žemės ūkio produktų pramonė, turizmas ir pan. ir kuris lemia šių vietovių patrauklumą. Taigi, bendroji žemės ūkio politika turi atlikti svarbų vaidmenį ir turi būti paminėta šalia kitų žaliojoje knygoje išvardytų kalnuotose vietovėse vykdytinų Europos politikos kryptių.

1.11 EESRK ragina, kad žalioji knyga dėl kalnuotų vietovių politikos ateities būtų kuo skubiau įtraukta į Europos Komisijos darbo programą, kad būtų galima aiškiau nustatyti valstybėse narėse esančioms kalnuotoms vietovėms strategiškai svarbias temas, tiksliau apibrėžti įvairių valdžios lygių ir ekonomikos sektorių uždavinius bei jų tarpusavio koordinavimą, konsoliduoti specifinius statistinius duomenis, kuriais remiantis šiose vietovėse vykdoma politika, apsvarstyti pagalbos ir paramos priemonės, kurias reikėtų įgyvendinti šiose vietovėse atsižvelgiant į ES užsibrėžtus strateginius tikslus ir numatyti kelius,

2007 m. gruodžio 12 d., Briuselis

kaip toliau plėtoti Europos viešąją politiką ir nacionalinės politikos kryptis.

1.12 **Žalioji knyga dėl kalnuotų vietovių politikos ateities** sudarys sąlygas panaudoti kalnuotų regionų santykinis pranašumus, taigi, atitiks atnaujintą Lisabonos strategiją ir Geteborgo strategiją. Ji prisidės siekiant augimo ir užimtumo tikslų ir padės Europos Sąjungai artimiausiu metu tapti pasaulio mastu konkurencingesne žinių ekonomika. Kalnuotos vietovės gali būti labai naudingos visai Europai, todėl reikia kuo tinkamiau išnaudoti jų naujovių diegimo ir augimo potencialą.

1.13 2007 m. liepos 11–12 d. vykusioje EESRK plenarinėje sesijoje už regioninę politiką atsakinga Komisijos narė Danuta Hübner paminėjo ES teritorinę darbotvarkę ir pranešė, kad 2008 m. ketinama parengti ataskaitą apie teritorinę sanglaudą, kurioje bus aptartas didžiųjų ateities iššūkių poveikis teritorijoms ir jų sprendimo būdai. EESRK prašo, kad šiuo metu nustatant Europos Sąjungos sanglaudos politiką ir įgyvendinant Teritorinę darbotvarkę, būtų tinkamai atsižvelgta į kalnų, salų ir atokiausių regionų teritorinius ypatumus.

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto

pirmininkas

Dimitris DIMITRIADIS
